

Monumentnummer*: 524368

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82877/138

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Rotterdam Rotterdam Zuid-Holland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Rotterdam Middelland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Delfshaven I 3457

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige rooms-katholieke HBS, tegenwoordig genaamd Citycollege St. Franciscus, gebouwd in 1922-1923 naar een ontwerp in Wrightiaanse stijl door P.G. Buskens en (zijn toenmalige assistent) H. Sutterland jr. De school verving een door Buskens verbouwd pand aan de Boompjes waarin de katholieke HBS vanaf de stichting in 1919 was gehuisvest.

N.B. In 1962-1964 werd de school uitgebreid met een (noordwestelijke) vleugel aan het G.W. Burgerplein, ontworpen door E.H. en H.M. Kraayvanger. In 1993-1994 werd het pand gerenoveerd en kwam op de cour een uitbreiding van zes lokalen tot stand naar ontwerp van P. Stipkovits, waarbij in materiaalvoering en vormgeving aansluiting is gezocht met het Buskens-ontwerp.

Omschrijving

Het schoolgebouw, gesitueerd op een rechthoekig kavel, heeft globaal een L-vormige plattegrond waarbij de L-vorm oorspronkelijk werd afgesloten door een westelijk en noordelijk gelegen lage rijwielstalling en een daartussen gelegen conciërgewoning van twee bouwlagen, waardoor in het midden een cour bleef uitgespaard. Tegenwoordig wordt de cour in het noorden afgebakend door de uitbreiding uit de jaren zestig van de twintigste eeuw, en is het zuidelijk deel ervan in 1994 bebouwd. De school is opgetrokken in lichtrode dunne handvormsteen (Limburgs fabrikaat) met dorpels, lateien, banden en lijsten van Ettringer-tufsteen. Het gebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bestaat uit een compositie van zeven horizontale rechthoekige bouwvolumes van ongelijke hoogte en breedte met platte daken. Het aantal bouwlagen varieert van één tot drie, van voor naar achter en naar het midden toe oplopend in hoogte. Van het front aan de Beukelsdijk ligt alleen het gedeelte links (twee bouwlagen) in de rooilijn van deze straat, de overige delen liggen sprongsgewijs naar achteren: achtereenvolgens rechts het hoekblok waarop de (huidige) naam van de school staat "Citycollege Sint-Franciscus" (samengesteld uit de originele metalen belettering), in het midden een laag gedeelte naast de ingang (rectorskamer), links daarachter een hoog deel, rechts een iets lager deel, waarin zich de ingang bevindt. Daarachter een deel met drie lagen, aan de linkerkant begrensd door de toren die ook uit verschillende delen is samengesteld en derhalve in hoogte verspringt. De platte betondaken hebben uitstekende daklijsten waaronder een eierlijstachtige decoratieve band alsmede een lijst. Behalve door de hoogte en ligging verschillen de bouwvolumes ook van elkaar door de toepassing van verschillende (samengestelde) vensteropeningen. De vensters hebben houten kozijnen en zijn aan de bovenzijde voorzien van (uitstekende) lateien en onderdorpels van tufsteen. De lateien zijn robuuster dan de onderdorpels. De meest karakteristieke vensters bestaan uit een-, twee- of drieledige vensters die, evenals de lateien en onderdorpels, iets uit het gevelvlak steken en zijn voorzien van minder brede (gelede) onder- en bovenlichten. De bovenlichten hellen naar binnen en worden van elkaar gescheiden door golvend geprofileerde schotjes. Boven de hoofdingang (ingangspartij niet meer origineel), te bereiken via een natuurstenen trap, bevindt zich een betonnen luifel waarboven een smalle strook vensters is aangebracht. Hierboven bevindt zich een loggia, die aan de bovenzijde breder is uitgesneden. Oorspronkelijk bevond zich boven de loggia de (oude) naam "R.K. Hoogere Burgerschool". Het pand wordt aan de voorzijde afgesloten door een laag bakstenen muurtje met smeedijzeren decoratieve rand met rolmotief. De ingang wordt gemarkeerd door twee vierkante zuilen waarop smeedijzeren schalen rusten. (Oorspronkelijk werd ook het hoekvolume rechts begrensd door een laag muurtje.) De toren bezit aan de oost- en westzijde twee smalle liggende vensters en aan de zuidzijde twee. Aan deze zijde bevindt zich ook in het lagere deel een wijzerplaat. De verschillende torendelen worden afgebiesd met een rand siermetselwerk. De gevel aan de Velsenluststraat bestaat uit twee risalerende zijdelen en een terugliggend middendeel, variërend in hoogte (laag-hoog-halverwege). Ze bevatten verschillende vensterindelingen, samengestelde, langwerpige en vierkante. Op de hoek Beukelsdijk/Velsenluststraat bevond zich oorspronkelijk een natuurstenen sculptuur van het Heilig Hart. Het beeld is waarschijnlijk tijdens de oorlog kapot geschoten. Het gevelbeeld aan de courzijde is relatief rustig. De west(achter)gevel van de vleugel aan de Velsenluststraat bevat op de begane grond geheel rechts aan weerszijden van de via een trap bereikbare achteringang tweeledige vensters met onder- en bovenlichten en links hiervan zes enkele vensters met onder- en bovenlichten. Op de verdiepingen bevinden zich vijf tweeledige vensters met onder- en bovenlichten. Geheel rechts bevindt zich nog een vensteras met op iedere verdieping een drieledige vensterstrook. De toren bevat op de begane grond een deur en aan de noord- en westzijde tussen de eerste en tweede verdieping tweeledige smalle rechthoekige venters. De achtergevel van de vleugel aan de Beukelsdijk bevat op de begane grond links eeningangspartij, bereikbaar via een trap, met links een dubbele deur en rechts een inpandige trap naar boven. Rechts in de gevel bevindt zich een enkel en een tweeledig venster met onder- en bovenlichten en op de verdieping vier vensters met elk een (breder) drieledig bovenlicht.

In het interieur van het schoolgebouw bevindt zich direct achter de hoofdingang de centrale hal, gesitueerd op het punt waar de twee vleugels aan elkaar gekoppeld zijn. Hierin bevindt zich ook het hoofdtrappenhuis. Vanuit de hal links bevindt zich het scheikundepracticumlokaal. Op de eerste verdieping hierboven is de aula (oorspronkelijk cq. kapel) gelegen. Deze had oorspronkelijk een houten lambrizing en een geprofileerd plafond. De originele (Art Déco) glas-in-lood vensters zijn vlak na de oorlog vervangen door gebrandschilderde vensters met religieuze voorstellingen, ontworpen door pater Van den Berg. Vanuit de hal rechtdoor bevinden zich de diverse overige lokalen aan weerszijden van een brede gang, in drie verdiepingen boven elkaar. Aan het eind van deze gang liggen de gymnastieklokalen, waarvan er een is verbouwd tot kantine. De trappen hebben hardstenen treden en afdeklijsten op de balustrades. Een aantal rechthoekige (staande) vensters in de trappenhuisen bevatten nog de originele glas-in-lood vensters met Art

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Déco-motief.

Waardering

De rooms-katholieke HBS, tegenwoordig Citycollege St.Franciscus, gebouwd in 1922-1923 in Wrightiaanse stijl is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde, alsmede van belang binnen het oeuvre van de architect P.G. Buskens.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw